

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420201096
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8420201096.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobcov: 1/ X. F., N.. XX.XX.XXXX, A. B. XX, XXX XX S., 2/ R. F., N.. XX.XX.XXXX, A. B. XXX, XXX XX S., 3/ J. Y., T.. F., N.. XX.XX.XXXX, A. J.-V. XXX, XXX XX S., 4/ R. F., N.. XX.XX.XXXX, A. B. XX, XXX XX S., 5/ V. F., N.. XX.XX.XXXX, A. B. XX, XXX XX S., zastúpených MEDRECKI & PARTNERS LAW OFFICE SPÓLKA KOMANDYTOWA, so sídlom Wrocław, ul. Wyscigowa 56 i, Poľská republika, NIP: 8992865255, konajúca prostredníctvom organizačnej zložky zahraničnej osoby MEDRECKI & PARTNERS LAW OFFICE SPÓLKA KOMANDYTOWA, so sídlom Pražská 11, 811 04 Bratislava - mestská časť Staré mesto, IČO: 528 343 95, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenému JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, so sídlom Vajnorská 55, 831 03 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov v 1. až 5. rade a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 6C/22/2020-89 zo dňa 11.05.2022, jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi v 1./rade sumu 12.000,-eur, žalobkyni v 2./ rade sumu 2.000,-eur, žalobkyni v 3./ rade sumu 4.000,-eur, žalobkyni v 4./ rade sumu 12.000,-eur, žalobcovi v 5./ rade sumu 4.000,-eur, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovia v 1./, 2./, 3./, 4./ a 5./ rade m a j ú n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanému, každý v rozsahu 100 % zo sumy im prisúdenej, s tým, že o ich konkrétnej výške rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením.“

2. V odôvodnení súd prvej inštancie sa v prvom rade vyporiadal s námietkou nedostatku vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaného. Konštatoval, že žalovaný je vo veci vecne pasívne legitimovaný a že žalobcovia boli oprávnení podať žalobu aj len voči nemu. Uvedený záver vyplýva tak z platnej právnej úpravy, ako aj z bohatej judikatúry, ktorá už aktuálne na vnútroštátnej úrovni prostredníctvom najvyšších vnútroštátnych súdnych autorít (Najvyšší súd SR a Ústavný súd SR) jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností všetky otázky, týkajúce sa základu daného nároku, ktoré žalovaný robil spornými vyriešila

a uzavrela, a to tak, že súd nemá najmenšie pochybnosti o práve žalobcov uplatniť dané nároky voči žalovanému.

Žalobcovia sa domáhali voči žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená ako pozostalým po nebohom synovi žalobcu v 1. rade a žalobkyne v 4. rade a nebohom bratovi žalobcov v 2., 3. a 5. rade, teda usmrtením osoby im blízkej pri dopravnej nehode dňa XX.XX.XXXX, ktorá bola spôsobená podľa výsledkov trestného konania C. S..

Uviedol, že je viazaný rozhodnutím o vine vydanom v trestnom konaní sp. zn. 9C/18/2019, teda o tom, že skutok, ktorý je prečinom usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a ktorý mal za následok smrť Q. F. sa stal a kto ho spáchal. Uvedené vyplýva z právoplatného trestného rozkazu zo dňa 14.03.2019, ktorým bol C. S. uznaný vinným zo spáchania skutku. U žalobcov došlo v dôsledku dopravnej nehody k úmrtiu im najbližšej osoby, syna a brata a tým k zásahu do ich súkromného a rodinného života. Následky sú trvalé a neodstrániteľné. Bola narušená celistvosť rodiny, žalobca v 1. rade a žalobkyňa v 4. rade náhle a neočakávane prišli o svojho syna a žalobcovia v 2., 3. a 5. rade o svojho brata. Následky sú nezvratné, strata jedného člena rodiny je objektívne neodčiniteľnou ujmovou, ktorá postihuje všetkých členov rodiny, najviac ale tých najbližších, ktorí si následky v dôsledku traumy tým spôsobenej, ochudobnenia v citovom živote, strate zázemia, pocitu domova nesú so sebou po celý svoj život. Z trestného rozkazu vyplýva, že nebohomu Q. F. nemožno pričítať absolútne žiadne spoluzavinenie na predmetnom následku. Aj podľa znaleckého posudku z trestného spisu bol v čase dopravnej nehody riadne pripútaný, sedel na prednom sedadle vedľa vodiča a usmrtený bol v dôsledku nedbanlivostného konania vodiča. Satisfakciu vo forme odsúdenia vodiča za prečin, keď síce pri svojom výsluchu prejavil ľútosť nad svojim konaním, avšak sám sa žalobcom nikdy, ani na pojednávaní, na ktorom boli všetci prítomní, neospravedlnil, nepovažoval súd prvej inštancie vzhľadom na závažnosť ujmy a jej nezvratnosť za dostatočnú. Pri strate blízkej osoby následkom smrti žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca, a preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prípade žalobcu v 1. rade ako otca nebohého a žalobkyne v 4. rade ako matky nebohého bolo namieste priznať im v daných okolnostiach veci pri danom zistenom skutkovom stave sumu nemajetkovej ujmy každému vo výške 12.000 eur. V prípade žalobkyne v 3. rade a žalobcu v 5. rade sumu 4.000 eur a v prípade žalobkyne v 2. rade sumu 2.000 eur, to znamená nie vo výške nimi požadovanej sumy každému po 20.000 eur, pretože považoval za dôvodnú a preukázanú výšku nemajetkovej ujmy len do ním priznanej sumy.

Pri určovaní výšky náhrady súd prvej inštancie prihliadal jednak na závažnosť ujmy, ale aj na okolnosti, za ktorých ku škode došlo. Prihliadol na to, čo vyplýva z výsledkov dokazovania v rámci trestného konania a síce na skutočnosť, že ujma bola spôsobená vodičom z nedbanlivosti, ten svoju vinu hneď uznal, svoje konanie úprimne oľutoval, viedol pred spáchaním skutku riadny život, bola u neho zistená jedna priťažujúca okolnosť, a to spáchanie viac trestných činov. Pri vedení vozidla nebol pod vplyvom akejkoľvek omamnej látky, dobrovoľne sa podrobil dychovej skúške. Na druhej strane z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sám sa doposiaľ ani on, ani jeho rodičia, o ktorých tvrdil, že tak urobili, neospravedlnili žalobcom. Ani sám vodič túto snahu nemal na pojednávaní, na ktorom sa priamo stretol so žalobcami, pozostalými Q. F., hoci práve v tom čase mal k tomu najlepšiu príležitosť a to tvrdiac, že sa chcel vyhnúť konfliktom a hádkam. Na druhej strane samotní žalobcovia mu nedávali žiaden dôvod pre vyvolanie hádky.

Prihliadol na to, že poškodený v čase smrti žil v spoločnej domácnosti s rodičmi a dvomi súrodencami, okrem žalobkyne v 2. rade, ktorá sa odsťahovala z rodného domu 31.12.2012, avšak bývala v jeho blízkosti. Súd prvej inštancie je toho názoru, že nie je nič horšie, ako keď rodičia „prežijú“ svoje dieťa. V dôsledku tragickej smrti syna pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate milovaného dieťaťa, čím sú žalobcovia v 1. rade a 4. rade do budúcnosti ochudobnení o rodinný život. O intenzite vzťahu žalobcu v 1. rade a žalobkyne v 4. rade ako rodičov s ich nebohým synom svedčí tá skutočnosť, že boli neustále v kontakte, nakoľko syn žil s nimi v jednej domácnosti. Jeho otec síce pracoval v zahraničí, ale to nič nemení na tom, že boli v neustálom kontakte. Bol pre nich najmladším dieťaťom, s ktorým mali veľmi blízky vzťah, pomáhal im a plánovali spolu spoločnú budúcnosť, najmä čo sa týkalo spoločného bývania. Nebohý bol odkázaný vzhľadom svoj vek na výživu a starostlivosť svojich rodičov, ktorí sa o neho osobne starali. Spolu v domácnosti s ním žili aj žalobkyňa v 3. rade, jeho sestra a žalobca v 5. rade, jeho brat, ktorí spolu s nebohým tvorili fungujúce rodinné spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovanými väzbami. V dôsledku smrti syna vznikla rodičom nenapraviteľná,

nezvratná ujma, za ktorú primeraná náhrada nemajetkovej ujmy je podľa súdu prvej inštancie v nižšej sume ako žalobcovia 1. rade a 4. rade žiadali, a to výške 12.000 eur pre každého z nich. Už táto suma zohľadňuje všetky relevantné okolnosti tak na strane poškodeného, pôvodcu zásahu (nedbanlivosť, odsúdenie, oľutovanie, ale nie ospravedlnenie, psychické problémy a pod.), ako aj z hľadiska intenzity vzťahu žalobcov v 1. rade a 4. rade k ich synovi. Súd prvej inštancie požadovanú sumu znížil, nakoľko o syna prišli vo veku, keď na neho ešte neboli žiadnym spôsobom odkázaní, či už finančne alebo starostlivosťou.

Čo sa týka nárokov súrodencov - žalobcov v 2., 3. a 5. rade, tu súd prvej inštancie pri priznaní výšky náhrady rozlíšil, či súrodenci v čase smrti poškodeného žili s ním v spoločnej domácnosti. Z ich výsluchov bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že mali s nebohým bratom veľmi dobrý súrodenecký vzťah, tento im bol vždy na blízku, pomáhal im, trávil s nimi čas, a preto za ním pociťujú veľký smútok. Aj oni zhodne uviedli, že odsúdenie vodiča pre nich nebolo dostačujúce a že sa im sám nikdy neospravedlnil. Za primeranú a všetkým vyššie uvedeným kritériám zodpovedajúcu sumu súd prvej inštancie považoval sumu vo výške 4.000 eur pre žalobkyňu v 3. rade, ktorá mu bola aj vekom najbližšie a rovnako pre žalobcu v 5. rade, ktorý bol jeho jediným bratom, s ktorým chodieval aj do lesa a na ryby. Pre žalobkyňu v 2. rade, ktorá už v čase smrti nebohého nežila 6 rokov v spoločnej domácnosti, ale mala s ním veľmi úzky a blízky vzťah, považoval prvoinštančný súd za primeranú sumu 2.000 eur. Prihliadol najmä na to, že medzi nimi boli úzke vzájomné citové väzby. Na druhej strane však žalobcovia v 2., 3. a 5. rade neboli na nebohého odkázaní ani výživou, ani starostlivosťou, keďže túto si už vedeli zabezpečiť sami, dokonca žalobkyňa v 2. rade a žalobca v 5. rade už mali vlastné rodiny. Niet ale dôvodov spochybňovať, že náhlou, nezavinenou a nečakanou smrťou ich najmladšieho brata aj u nich došlo k nezvratnej a nenahraditeľnej ujme.

Súd prvej inštancie v súlade s § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) určil žalovanému na plnenie lehotu 15 dní od právoplatnosti rozsudku, keďže žalobcovia v žalobe žiadali plnenie v tejto lehote, dlhšej ako je zákonná lehota 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP. Všetci žalobcovia boli v základe nároku plne úspešní, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, a preto III. výrokom priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z im prisúdenej sumy.

4. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a III. napadnutého rozsudku podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Nesúhlasil so závermi súdu prvej inštancie, ktoré uvádza v odôvodnení napadaného rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za nesprávne a právne neudržateľné. Súd prvej inštancie neprihliadal dostatočne na námietky žalovaného, ktorými poukazoval na nepreukázanie citovej väzby medzi žalobcami a nebohým. Súd nedostatočne skúmal pomery a okolnosti na strane osoby, ktorá priamo do práv žalobcov zasiahla. Súd nezohľadnil motiváciu žalobcov k podaniu žaloby, kedy možno predpokladať, že základným cieľom nebolo morálne zadosťučinenie, ale získanie finančných prostriedkov. Dôkazom je konštrukcia žaloby, ktorú považuje za v rozpore s poslaním inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď je žalovaným len poisťovateľ, ktorý do práv žalobcov nijako nezasiahol. Poukázal na skutočnosť, že ide o uplatnenie inštitútu ako náhrady za zásah do osobnostnej sféry, ktorú každý prežíva rozdielne, tak ako bola aj rozdielnosť vzťahu s nebohým. V podanej žalobe však žalobcovia paušalizovali sumy tak, ako by každý z nich mal s nebohým totožne intenzívny vzťah a totožne prežíval zásah do osobnostnej sféry. Konajúci súd tieto skutočnosti nereflektoval.

Má za to, že aj z imanentnej súčasť inštitútu nemajetkovej ujmy je vodič rozhodujúcou osobou, ktorá do práv zasiahla. Preto treba skúmať pomery na strane pôvodcu, resp. jeho sféry. Vždy sú pre konanie rozhodujúce majetkové pomery pôvodcu zásahu/vodiča a nie poisťovateľa/žalovaného, ktorý stráca možnosť aplikovať ďalšie formy satisfakcie, ako je prejednanie veci, ospravedlnenie sa, odsúdenie v trestnom konaní a pod. Žalovaný ako poisťovateľ má v konaní pozíciu subjektu, ktorý v prípade priznania náhrady po zohľadnení pomerov osoby - pôvodcu zásahu za neho nahradí priznanú nemajetkovú ujmu. Konajúci súd síce vypočul vodiča, ale nezohľadnil jeho majetkové pomery a schopnosť a možnosť uhradiť priznanú náhradu nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie pri prípadnom priznaní výšky mal ignorovať žalovaného a toho vnímať len ako subjekt, ktorý za zákonom daných podmienok priznanú náhradu (vychádzajúcu z pomerov vodiča) uhradí. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy, že prípadná priznaná náhrada nemajetkovej ujmy pre žalobcov nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a nemôže byť likvidačná pre pôvodcu zásahu/vodiča. Navyše má slúžiť ako zmiernenie následkov zásahu a nie získanie finančného prospechu.

Namietal, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku nevyporiadal s argumentáciou žalovaného, nedostatočne zohľadnil majetkové pomery vodiča a nesprávne právne vec posúdil vo vzťahu k premlčaniu uplatneného nároku. Súd prvej inštancie v rozpore so zákonom neuviedol, aké skutočnosti považoval za preukázané, ktoré za preukázané nepovažoval, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Odôvodnenie je podľa jeho názoru nepreskúmateľné. Vzhľadom na uvedené žiadal odvolací súd, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná žalovanému voči žalobcom nárok na náhradu trov celého konania v rozsahu 100 %. Alternatívne žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v rozsahu 100 %.

5. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku II. napadnutého rozsudku podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie. Namietali, že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je nedostačujúca vzhľadom na to, že následok spôsobený protiprávnym konaním, ktoré sa vyšetrovalo, je značný a dotkol sa žalobcov veľmi silným spôsobom. Vzniknutý následok je nereparovateľný a zásah do osobnostnej sféry žalobcov je veľmi citeľný. Poukázali na rozhodnutia okresných súdov v SR, napr. Okresný súd Liptovský Mikuláš v rozhodnutí zo dňa 25.10.2011, pod sp. zn. 7C/121/2010 priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 26.500 eur, ktorá sa týkala nemajetkovej ujmy v dôsledku usmrtenia manželky žalobcu, Okresný súd Brezno v rozhodnutí zo dňa 08.12.2017, pod sp. zn. 4C/21/2011 priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželke zosnulého vo výške 20.000 eur a deťom po 13.000 eur, Okresný súd Dolný Kubín dňa 13.12.2018 pod sp. zn. 6C/14/2018 priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželovi zosnulej vo výške 30.000 eur a deťom po 24.000 eur, 26.000 eur a 28.000 eur. Uviedli, že rodičia vodiča motorového vozidla C.Š. S. sa mali ospravedlniť žalobcom, čo nakoniec ani nespravili. To znamená, že ani samotná iniciatíva nevzišla od samotného vodiča a ani on samotný nijakým spôsobom necítil potrebu sa žalobcom, ako pozostalým ospravedlniť, napriek tomu, že sám C. S. potvrdil, že ich stretol a videl pri viacerých príležitostiach. Žalobcovia ďalej uviedli, že žiadne peniaze im nevyplatil, uhradil len žalobcom v 1. rade náhradu vecnej škody vo výške 200 eur za mobilný telefón zosnulého Q. F.. Vodič nemal sám záujem sa vôbec nejakým spôsobom ospravedlniť, preto nie je možné hovoriť z jeho strany o nejakej ľútosť, keď sám mal možnosť tak urobiť na pojednávaní, čo neurobil. Vyjadroval skôr ľútosť nad tým, ako dopadla táto udalosť na neho samotného. Na základe vyššie uvedených skutočností spolu s poukazom na rozhodovaciu prax súdov žalobcovia žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť každému zo žalobcov po 20.000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej z titulu usmrtenia Q. F..

6. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedli, že v žalobe, aj na pojednávaniach dostatočne preukázali citový vzťah k svojmu synovi a bratovi, pričom tohto názoru je aj samotný súd, ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku v bodoch 55 a 56. V dôsledku tragickej smrti syna pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate milovaného dieťaťa, čím sú žalobcovia v 1. a 4. rade do budúcnosti ochudobnení o rodinný život. Spolu v domácnosti s ním žili aj žalobkyňa v 3. rade, jeho sestra a žalobca v 5. rade, jeho brat, ktorí spolu s nebohým tvorili fungujúce rodinné spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Čo sa týka tvrdenia žalovaného o tom, že v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné diferencovať náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k individuálnemu posúdeniu vzťahu jednotlivých žalobcov k zosnulému členovi rodiny, toto žalovaný predniesol v konaní pred súdom prvej inštancie a súd sa s týmto evidentne stotožnil, keď jednotlivým žalobcom priznal rôznu výšku náhrady nemajetkovej ujmy.

Vo vzťahu tvrdeniu žalovaného, že treba skúmať majetkové pomery vodiča, ktorý spôsobil dopravnú nehodu a žalovaného vnímať len ako subjekt, ktorý priznanú náhradu uhradí uviedli, že žalovaným nie je vodič, ale poisťovateľ. Neexistuje žiadna zákonná podmienka, ktorá by nútila žalobcov podať žalobu nielen na poisťovateľa, ale zároveň aj na vodiča. Je potrebné vychádzať z ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Pasívna legitimácia žalovaného ako subjektu povinného na náhradu nemajetkovej ujmy je daná jednak v zmysle platných právnych predpisov, ako aj na základe rozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ, Najvyššieho súdu SR. Nároky na náhradu nemajetkovej ujmy možno uplatniť a domáhať sa ich u poisťovateľa, čiže žalovaného, čo bolo aj v doterajšom dokazovaní dostatočne preukázané.

Čo sa týka názoru žalovaného, že je potrebné zohľadniť okolnosti prípadu, ako aj skúmať pomery na strane toho, kto neoprávnene do práv zasiahol, uviedli, že vodič motorového vozidla, C. S. nijakým spôsobom neprejavil ľútosť nad spôsobenou udalosťou. Iba rodičia C. S. uhradili žalobcom v 1. rade náhradu vecnej škody vo výške 200 eur za mobilný telefón zosnulého Q. F.. Vodič nemal sám záujem sa

vôbec nejakým spôsobom ospravedlniť, preto nie je možné hovoriť z jeho strany o nejakej ľútosťi, keď sám mal možnosť tak urobiť na pojednávaní, čo neurobil. Vyjadroval skôr ľútosť nad tým, ako dopadla táto udalosť na neho samotného. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že tragickou náhlou smrťou ich syna a brata bolo zasiahnuté do ich práva na súkromný a rodinný život v takej intenzite, že je nutné priznať im náhradu.

7. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov zotrval na všetkých jeho vyjadreniach uvedených pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní. Žaloba popiera individuálnosť tohto inštitútu, kedy nie je možné, aby všetci členovia rodiny mali rovnako intenzívny vzťah k nebohému a rovnako intenzívne pociťovali jeho stratu, resp. zásah do svojich osobnostných práv. Súd prvej inštancie síce vypočul vodiča, ale nezohľadnil jeho majetkové pomery a schopnosť a možnosť uhradiť priznanú náhradu nemajetkovej ujmy. Podľa žalovaného prípadná priznaná náhrada nemajetkovej ujmy pre žalobcov nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a nemôže byť likvidačná pre pôvodcu zásahu/vodiča. Navyše má slúžiť ako zmiernenie následkov zásahu a nie získanie finančného prospechu. Uplatňovaná výška nemajetkovej ujmy je neprimerane vysoká a nekorešpondujúca so stabilnou judikatúrou.

8. Žalobcovia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného vo vzťahu k uplatnenej výške náhrady nemajetkovej ujmy plne zotrvali na svojich vyjadreniach v konaní, resp. v odvolacom konaní. Žalobcovia považujú nimi uplatnené nároky za také, ktoré sú plne v súlade so súdnou praxou súdov Slovenskej republiky a zároveň sú aj opodstatnené s ohľadom na vykonané dokazovanie. Vylúčili, že by osobné pomery škodcu mali byť zohľadňované v konaní, ktorého škodca nie je stranou. V tomto konaní je žalovanou stranou podnikateľský subjekt, ktorý sa slobodne rozhodol podnikáť v oblasti poistenia určitých rizík, z tejto svojej činnosti vytvára výnos a žalobcami uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy je iba veľmi malým zlomkom z takto vytvoreného výnosu. Podľa žalobcov preto nie je namieste umožniť žalovanému účelovo sa vyhýbať plneniam z poistenia, ktoré poskytuje za odplatu.

9. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov zotrval na všetkých jeho vyjadreniach uvedených pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že podané odvolania strán sporu nie sú dôvodné.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov odvolateľov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym právnym posúdením, nesprávnymi skutkovými zisteniami, a to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

12. Predmetom odvolacieho prieskumu bolo preskúmanie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým čiastočne vyhovel žalobe príbuzných (žalobcov v 1. až 5. rade) o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy voči poisťovateľovi, ktorú utrpeli v dôsledku úmrtia ich blízkej osoby (syna a brata) pri dopravnej nehode spôsobenej škodcom, C. S., čím bolo zasiahnuté do ich osobnostných práv, do ich súkromného a rodinného života.

13. Právo na súkromie zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti tak, aby fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňať vlastnú osobnosť. Protiprávne porušenie týchto vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život. Podmienky pre vznik tohto sú splnené vo všetkých prípadoch neoprávnených zásahov do osobnostných práv, kedy sa zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nejaví ako postačujúce.

14. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére a majú rôznu povahu. Ktoré z týchto právnych prostriedkov príslušná fyzická osoba na ochranu svojej osobnosti uplatní, bude závislé v prvom rade na jej vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Realizácia tejto ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti (tzv. postmortálna ochrana) je ich osobným záujmom; ide o najbližších príbuzných, a to manžela a deti, a ak ich niet, o rodičov (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17.2.2011, sp. zn. 5Cdo/265/2009).

15. V konaní nebolo sporné, že C. S., N.. XX.XX.XXXX, A. J. - B. XX, nesie zodpovednosť na vzniku dopravnej nehody a na následku, ktorý postihol Q. F., syna žalobcov v 1. a 4. rade a súrodencu žalobcov v 2., 3. a 5. rade v podobe jeho usmrtenia, o čom svedčí trestné konanie vedené pod sp. zn. 9T/18/2019 voči C. S., ktoré skončilo vydaním Trestného rozkazu Okresného súdu Kežmarok č. k. 9T/18/2019-389 zo 14.03.2019, ktorým bol C. S. uznaný vinným zo spáchania trestného činu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a 10 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 rokov a trest zákazu vedenia všetkých druhov motorových vozidiel na dobu 5 rokov. Tento škodový následok - usmrtenie, je v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou z XX.XX.XXXX a činnosťou C. S. ako vodiča, ktorý túto dopravnú nehodu spôsobil. Poškodení boli odkázaní s náhradou škody na civilný proces.

16. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd uvádza, že v prejednáwanej veci súd prvej inštancie prijal správny skutkový a právny záver v tom, že protiprávnym konaním C. S., ktorý pri riadení motorového vozidla zaviniel dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel Q. F., došlo k zásahu do súkromia žalobcov v 1. až 5. rade. Súčasťou práva na súkromie a rodinný život je i právo na spolužitie s inými členmi rodiny. Je možné bez najmenších pochybností konštatovať, že žalobcovia v 1. až 5. rade utrpeli nemajetkovú ujmu prejavujúcu sa v ich pocitoch šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj rodinného spoločenstva (vzťahu) s jednou z okruhu ich najbližších osôb, syna a brata. Smrť syna, resp. súrodencu žalobcov spôsobila vážny zásah do ich súkromného a rodinného života. Nie sú pochybnosti o tom, že išlo o súdržnú rodinu, v ktorej si jednotlivci sú a boli vzájomnou oporou. Žalobcovia v 1. a 4. rade (rodičia) veľmi zle znášali smrť ich syna po psychickej stránke, v dôsledku čoho žalobkyňa v 4. rade navštevuje psychiatricku a u žalobcu v 1. rade sa po dopravnej nehode zhoršil zdravotný stav. Žalobcovia v 2., 3. a 5. rade pociťovali veľký smútok a žiaľ zo straty ich súrodencu, s ktorým trávili spoločne veľa spoločného času. Je zrejmé, že jeho smrťou stratili sociálne a citové puto vytvorené medzi nimi. Protiprávnym konaním C. S. došlo k nenávratnému zničeniu väzieb rodinného života žalobcov.

17. K okolnostiam súvisiacim s prežívaním tragickej udalosti, ktorá žalobcov postihla, vrátane ich citových väzieb k bývalému synovi a súrodencovi, sa títo opakovane vyjadrovali v priebehu celého konania písomnými vyjadreniami a taktiež aj v rámci svojho výsluchu na pojednávaniach konaných dňa 14.07.2021 a 11.05.2022 (č. listu 67-69,82-87 spisu). Výsluch žalobcov na pojednávaní predstavuje v súlade s ust. § 195 CSP jeden z dôkazných prostriedkov.

18. Nebohý Q. F. bol synom žalobcov v 1. a 4. rade a so svojimi rodičmi od narodenia až do svojej smrti v žil v spoločnej domácnosti. Nečakaným úmrtím syna žalobcov došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv, pričom následok zásahu je nezvratný. Pri úmrtí nemôže žiadne zadostučinenie odčiniť vzniknutú ujmu, ktorá má absolútny charakter. Rodinné väzby žalobcov v 1. a 4. rade ako rodičov s ich synom boli neoprávneným zásahom definitívne ukončené. Došlo k mimoriadne citlivému zásahu do emocionálnej sféry rodičov (ale aj súrodencov), ktorí tvorili plnohodnotnú fungujúcu rodinu. Maloletý Q. dával zmysel ich životu a jeho smrťou žalobcovia v 1. a 4. rade stratili akúkoľvek možnosť naďalej byť súčasťou všetkých bežných či výnimočných situácií v živote ich syna. Táto udalosť zanechala v živote rodičov trvalé následky, ktoré možno len ťažko akýmkoľvek možným spôsobom úplne odstrániť. V konaní bolo preukázané, že aj žalobcovia v 2., 3. a 5. rade ako súrodenci zosnulého, mali s bratom pekný súrodenecký vzťah. Prišli o svojho najmladšieho brata, s ktorým mali úzke vzájomné citové väzby.

19. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní správne prijal právny záver, že z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby, vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou v zmysle § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Smrť syna/brata žalobcov predstavuje udalosť mimoriadnu s nenapraviteľným následkom, v prípade ktorej je morálna satisfakcia z hľadiska zadosťučinenia nepostačujúca, a preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď aplikoval § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka a vychádzal z kritérií pre určenie výšky nemajetkovej ujmy a to závažnosť vzniknutej ujmy, ako i okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods.1 Občianskeho zákonníka nemôže byť v danom prípade postačujúca, k zmierneniu môže prispieť iba náhrada v peniazoch. Právna argumentácia súdu prvej inštancie v tomto smere je presvedčivá, odvolací súd sa s ňou stotožňuje a v plnom rozsahu odkazuje v tej súvislosti na odôvodnenie rozsudku. Žalovaný je v danej veci aj podľa názoru odvolacieho súdu pasívne legitimovaný z dôvodu, že náhrada nemajetkovej ujmy je predmetom poisťného krytia v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. V tej súvislosti sa odvolací súd stotožňuje s eurokonformným výkladom smerníc citovaných v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukázaním na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky. Za týchto okolností nemá odvolací súd pochybnosti o zodpovednosti žalovaného ako poisťiteľa v nadväznosti na ust. § 4 a nasl. zák. č. 381/2001 Z.z.) za nemajetkovú ujmu, ktorá stratou syna a súrodenca bola žalobcom spôsobená. Nároky na náhradu nemajetkovej ujmy tak možno uplatniť a domáhať sa ich u poisťovateľa, čiže žalovaného, čo bolo aj v doterajšom dokazovaní dostatočne preukázané.

20. Súd prvej inštancie správne skonštatoval, že pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia za vzniknutú majetkovú ujmu, vodiacimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom pri priznaní výšky odškodnenia tak, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie. Na druhej strane pri zachovaní proporcionality výšky peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom na neprípustné obohacovanie a pôsobiť na škodcov likvidačne.

21. Odškodnenie pozostalých z dôvodu nemajetkovej ujmy je vecou voľnej úvahy súdu, pri ktorej súd zvažuje všetky právne významné okolnosti spoluurčujúce výšku tejto ujmy. Základnými kritériami určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti sú závažnosť vzniknutej ujmy ako i okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (ktoré môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila). Zvažuje sa intenzita vzťahu žalobcov so zomrelým, vek zomrelého a pozostalých, otázka hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe a eventuálne poskytnutie inej satisfakcie.

22. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/215/2020 z 31.01.2022 uvádza, že otázka výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Pokiaľ účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP zo širších hľadísk je to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej, právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy, keďže rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčíslieť.

23. Kritériu primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie priamoúmerne zodpovedá aplikácia tzv. „statusu obete“ podľa článku 34 Dohovoru o ľudských právach, ktorú objasnil Európsky súd pre ľudské práva v prípade Scordino proti Taliansku v rozhodnutí zo 6. marca 2007 sťažnosť č. 43662/98, ako i v prípade Y. v. Slovenská republika v rozhodnutí z 9. októbra 2007 č. sťažnosti 7205/02. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch, nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine, a

tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, i to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol (JUDr. Andrea Erdősová, PhD., Krátke pojednanie o škodách, ujmach a ich náhradách vo svetle judikatúry súdov vnútroštátnych, českých, Súdneho dvora Európskej únie i Európskeho súdu pre ľudské práva). Ústavný súd Českej republiky zase konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch, porov. sp. zn. I.ÚS 2844/14.

24. Nadväzujúc na prípady uvádzané súdom prvej inštancie, výška priznanej nemajetkovej ujmy pre príbuzných, a to rodičov a súrodencov bola riešená po zohľadnení špecifických okolností vecí, napr. v konaní Okresného súdu Banská Bystrica vedenom pod sp.zn. 20C/11/2015 súd rozsudkom zo dňa 06.10.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/20/2021 zo dňa 26.05.2022 za situácie usmrtenia syna v dôsledku dopravnej nehody priznal náhradu nemajetkovej ujmy matke v sume 12.500 eur, v konaní Okresného súdu Lučenec vedenom pod sp.zn. 15C/4/2021 súd rozsudkom zo dňa 21.04.2022 za situácie usmrtenia syna v dôsledku dopravnej nehody priznal náhradu nemajetkovej ujmy matke v sume 10.000 eur, v konaní Okresného súdu Prievidza vedenom pod sp.zn. 18C/381/2015 súd rozsudkom zo dňa 19.05.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/322/2017 zo dňa 26.07.2018 za situácie usmrtenia syna a súrodencov v dôsledku dopravnej nehody priznal náhradu nemajetkovej ujmy obom rodičom zvlášť v sume 15.000 eur a súrodencovi 10.000 eur, v konaní Okresného súdu Nové Zámky vedenom pod sp.zn. 4C/119/2014 súd rozsudkom zo dňa 04.05.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 7Co/286/2017 zo dňa 21.06.2018 za situácie usmrtenia syna, súrodencov a druhu v dôsledku dopravnej nehody priznal náhradu nemajetkovej ujmy obom rodičom zvlášť v sume 15.000 eur, súrodencovi 10.000 eur a družke 10.000 eur, v konaní Okresného súdu Košice II vedenom pod sp.zn. 25C/1/2014 súd rozsudkom zo dňa 03.05.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9Co/462/2016 zo dňa 21.09.2017 za situácie usmrtenia syna a súrodencov v dôsledku dopravnej nehody priznal náhradu nemajetkovej ujmy obom rodičom zvlášť v sume 8.000 eur a dvom súrodencom zvlášť 4.000 eur, v konaní Okresného súdu Prešov vedenom pod sp.zn. 20C/66/2021 súd rozsudkom zo dňa 18.02.2022 za situácie usmrtenia syna a súrodencov v dôsledku dopravnej nehody priznal náhradu nemajetkovej ujmy obom rodičom zvlášť v sume 15.000 eur a 4 súrodencom zvlášť 5.000 eur, v konaní Okresného súdu Kežmarok vedenom pod sp.zn. 2C/47/2018 súd rozsudkom zo dňa 25.06.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22Co/10/2020 zo dňa 23.03.2021 za situácie usmrtenia syna a brata v dôsledku dopravnej nehody priznal náhradu nemajetkovej ujmy obom rodičom a sestre každému po 25.000 eur. Napokon osobitne v zhode so súdom prvej inštancie odvolací súd poukazuje už na právoplatný rozsudok Okresného súdu Kežmarok č.k. 5C/2/2020-197 zo dňa 04.08.2021 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 22Co/25/2022-275 zo dňa 29.11.2022. V rámci tohto konania bola matke priznaná suma 12.000 eur, maloletým dcéram a sestram suma 6.500 eur a starým rodičom suma 5.000 eur za smrť jej syna, ich súrodencov a vnuka B. Y., ktorý bol druhým zomrelým pri dopravnej nehode spôsobenej vodičom C. S..

25. V posudzovanej veci súd prvej inštancie správne, vzhľadom na zistený skutkový stav, v závislosti od príbuzenského stupňa medzi žalobcami, priznával náhradu nemajetkovej ujmy v diferencovanom rozsahu, ktorá vo vzťahu ku všetkým žalobcom so zreteľom na okolnosti prejednávanej veci je primeraná, keď v tejto súvislosti nemožno opomenúť, že neexistujú žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o prípadnom spoluzavinení poškodeného nebohého Q. F. pri dopravnej nehode. Strata syna v dôsledku jeho úmrtia v mladom veku bola pre žalobcov v 1. a 4. rade ako rodičov najzávažnejšia životná ujma, preto akýkoľvek pokus o finančnú náhradu hmotným statkom s čisto ekonomickou pomimuteľnou hodnotou, je absolútne fiktívna a z povahy uvedenej disproporcie hodnôt sa nebude zdať ako dostatočná „náhrada“ za život žiadna suma. Napriek tomu správne súd prvej inštancie s cieľom aspoň čiastočne zmierniť žalobcom v 1. a 4. rade útrapy, zohľadnil na jednej strane vzťah žalobcov v 1. a 4. rade ako rodičov a ich najmladšieho, nebohého maloletého syna, medzi ktorými boli silné citové väzby, zároveň aj skutočnosť, že škodca C.Á. S. sa za spôsobenie týchto útrap žalobcom neospravedlnil, hoci na to bola minimálne na súdnom pojednávaní príležitosť. Uhradil len časť vecnej škody vo výške 200 eur za mobilný telefón. Zároveň správne prvoinštančný súd prihliadol aj na okolnosť, že ich syn nebol v čase dopravnej nehody ekonomicky aktívny, od ktorého by boli žalobcovia finančne závislí alebo že by boli odkázaní na jeho starostlivosť. Podľa názoru odvolacieho súdu správne tak dospel k záveru, že adekvátna výška nemajetkovej ujmy v danom spore je 12.000 eur pre žalobcov v 1. a 4. rade ako rodičov, ktorí znášajú stratu syna najťažšie, a preto by im mala byť priznaná vyššia náhrada ako súrodencom, tak, aby bol rozsudok spravodlivý implicitne s rešpektom k ústavnému princípu

proporcionality. Odvolací súd dodáva, že rovnaká suma bola priznaná aj rodičovi nebohého B. Y., a to jeho matke vo vyššie spomínanej veci vedenej pod sp. zn. 5C/2/2020 na Okresnom súde Kežmarok, v dôsledku tejto dopravnej nehody, ktorú spôsobil C. S.. Na základe uvedených skutočností odvolací súd nevidel priestor pre zvýšenie požadovanej náhrady za nemajetkovú ujmu pre žalobcov v 1. a 4. rade.

26. Nepochybne žalobcovia v 2., 3. a 5. rade v čase dopravnej nehody utrpeli stratu svojho najmladšieho brata, s ktorým mali veľmi dobré vzťahy tak, ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania na súde prvej inštancie a odvolací súd nemá žiadne pochybnosti, že im brat veľmi chýba. Žalobcovia v 2., 3. a 5. rade už nemôžu rozvíjať svoj súrodenecký vzťah s bratom, v budúcnosti nebudú mať ďalšiu blízku osobu, o ktorú sa môžu oprieť, keď sa ich rodičia pominú. Zásah do ich citovej stránky ako súrodencov nebohého však nebol tak zásadný, ako do citovej stránky ich rodičov, ktorí prežívajú stratu dieťaťa podstatne intenzívnejšie ako súrodenec. Zároveň vo vzťahu k žalobcom v 2., 3. a 5. rade súd prvej inštancie správne vykonal diferenciaciu odškodnenia utrpenej nemajetkovej ujmy, a to v závislosti od spolužitia v spoločnej domácnosti, keď žalobkyňa v 2. rade v čase smrti svojho brata už 6 rokov nežila s ním v spoločnej domácnosti na rozdiel od žalobcov v 3. a 5. rade. Vo vzťahu k súrodencom nebohého taktiež platí rovnako, že neboli od neho závislí, a to či už finančne alebo starostlivosťou. V čase dopravnej nehody (XX.XX.XXXX) boli už vo veku ekonomicky samostatných ľudí (30, 29, 23 rokov). Za týchto okolností sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, aby sa žalobcom v 2., 3. a 5. rade dostalo odškodnenia v menšej miere ako rodičom nebohého a priznala sa žalobkyni v 2. rade suma 2.000 eur a žalobcom v 3. a 5. rade každému zvlášť po 4.000 eur.

27. Odvolací súd konštatuje, že porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strany sporu, ktoré jej poskytujú predpisy upravujúce civilný proces. O procesnú vadu, ktorá má za následok nesprávny procesný postup v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva.

28. Odvolací súd sa vypořiadal aj s odvolacou námietskou žalovaného ohľadne nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, že sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal s jeho argumentáciou v spore. Je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, vyplýva to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-A; Hiro Balani c./ Španielsko z 09.12.1994, séria A, č. 303-B).

29. Ústavný súd SR sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutia v náleze III.ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. uplatnenie nárokov a obranu proti takémuto uplatneniu (IV.ÚS 115/03).

30. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel, i s ohľadom na nespochybniteľnú pasívnu legitimáciu žalovaného v spore; jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, porušujúce fair trial proces, poskytol odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

31. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšie

argumentácie odvolateľov, už nespôsobilé ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

32. Odvolací súd poukazujúc na vyššie uvedené dôvody rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

33. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keď v odvolacom konaní nebol úspešný žiaden z odvolateľov.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).